

Senatorowie z komisji ustawodawczej przedstawili projekt nowelizacji Prawa oświatowego. W bieżącym tygodniu, w środę 9 kwietnia zajmie się nim senacka komisja edukacji. Celem zmian jest wprowadzenie regulacji dotyczących zwrotu opiekunowi kosztów dowozu dziecka niepełnosprawnego do szkoły lub przedszkola.

Powinny być sztywne regulacje kosztów?

W uzasadnieniu autorów, nowelizacja ma dostosować przepisy do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 17 października 2017 r. (sygn. akt S 1/17). Trybunał wprawdzie umorzył postępowanie skarżące z przyczyn formalnych, ale wydał postanowienie sygnalizacyjne. W skardze konstytucyjnej zarzucono przepisom niezgodność z kilkoma przepisami Konstytucji. Mówią one (art. 71 ust. 1 zd. 2), że rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych; oraz (art. 69), że osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.

Według autorów projektu nowelizacji, obecne przepisy określają obowiązek gminy zorganizowania dowozu dzieci niepełnosprawnych lub zwracania ich opiekunom kosztów dowozu, ale przepisy te nie przewidują kryteriów określania stawek tych kosztów. W praktyce wójtowie ustalają w drodze zarządzenia wzorce umów z opiekunami i w nich określają wysokość zwracanych kosztów dowozu. W konsekwencji w poszczególnych gminach koszty te różnią się oraz zdaniem autorów nowelizacji, niekiedy daleko odbiegają od kosztów rzeczywistych.

Kryteria w rozporządzeniu

Senatorowie proponują wprowadzenie do ustawy artykułu 39a o treści „*Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, kryteria ustalania kosztów przejazdu, o którym mowa w art. 32 ust. 6 oraz art. 39 ust. 4 pkt 3, zapewniając zwrot rzeczywistych kosztów przejazdu wykonywanego w optymalny dla dziecka, ucznia i opiekuna sposób oraz uwzględniając w szczególności rodzaj niepełnosprawności, odległość miejsca zamieszkania od szkoły, miejsce pracy opiekuna i środek transportu.*”. Dodatkowy artykuł mówi o tym, iż rodzice, którzy zawarli z wójtem umowę o zwrocie kosztów dowozu (na podstawie art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 pkt 3 Prawa oświatowego), będą mogli tę umowę wypowiedzieć w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia, o którym jest mowa we wprowadzanym artykule 39a.

Propozycja niejasna, poza tym ingeruje w zadanie własne gminy

Związek Powiatów Polskich zwrócił uwagę senatorom na nieprecyzyjne zapisy projektu. Powodują one, iż w praktyce nie wyjaśnione zostało, co ustawodawca rozumie pod pojęciem "kryteriów ustalania kosztów przejazdu". A to było deklarowanym celem autorów propozycji zmian. Ustawa powinna precyzyjnie określać co ma być przedmiotem rozporządzenia. Poza tym, ZPP zwrócił uwagę na generalną wątpliwość co do szczegółowego regulowania zadania, które jest zadaniem własnym gminy.